

## Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 18 mai 2018

18 mai 2018, 09.30 – 10.30

### Introducere

**Vicepreședintele ANCOM, Eduard LOVIN**, le mulțumește participanților pentru prezență și prezintă Agenda întâlnirii.

#### 1. Adoptarea Agendei

**Vicepreședintele ANCOM** enumeră documentele supuse dezbaterii și cere observații asupra agendei, care conține:

- a) *Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 12 decembrie 2017,*
- b) *Proiectul de decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2016,*
- c) *Diverse.*

În lipsa oricăror remarci, agenda este adoptată în forma propusă de ANCOM.

#### 2. Minuta întâlnirii anterioare

**Vicepreședintele ANCOM** solicită observații la *Minuta ședinței Consiliului Consultativ din 12 decembrie 2017.*

Doamna Camelia BÂTEA, reprezentantul Companiei Naționale Poșta Română (CNPR) solicită ca minuta ședinței anterioare să fie completată astfel: la rubrica **Diverse**, propunerea formulată de CNPR *ca destinatarii să aibă la dispoziție 5 zile pentru a ridica trimiterea express*, să fie completată cu sintagma *la punctul de contact*, sugestie acceptată de reprezentanții ANCOM. O altă sugestie privind modificarea acestui document îl constituie reformularea *Reprezentanții CNPR consideră arbitrară imposibilitatea de a modifica această metodologie acum, dar posibilă pentru următorul ciclu de desemnare a unui furnizor de serviciu universal de aceea solicită modificarea acestei metodologii pentru fiecare an în Reprezentanții CNPR consideră arbitrară imposibilitatea de a modifica această metodologie acum când sunt afectați 2 ani, dar posibilă pentru următorul ciclu de desemnare a unui furnizor de serviciu universal.*

Cu aceste sugestii, minuta ședinței din data de 12 decembrie 2017 a fost declarată adoptată.

#### 3. Proiectul de decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2016

**Vicepreședintele ANCOM** îi dă cuvântul dnei Roxana Cîrjan, șef serviciu, Serviciul Audit și Contabilitatea Costurilor, Direcția Reglementare Economică, Direcția Executivă Reglementare, pentru a prezenta sinteza observațiilor primite de Autoritate în perioada de consultare publică a proiectului de decizie.

În continuare, reprezentantul ANCOM realizează o scurtă trecere în revistă a principalelor observații primite în perioada de consultare, prezentând argumente în sprijinul soluțiilor asumate de Autoritate.

Principala ajustare a ANCOM asupra calculului realizat de CNPR a constituit-o impactul includerii TVA în tarife asupra veniturilor generate din contractul cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale. Aplicarea ajustării, detaliată în expunerea de motive și sinteza observațiilor, constituie un beneficiu cert, susținut de argumentele neinclusiei propunerii de a suplimenta tariful inclus în legea bugetului de stat cu valoarea TVA, întrucât este o certitudine faptul că, începând cu anul 2017, atunci când taloanele mov au ieșit din sfera serviciului universal, acest tarif a inclus și valoarea TVA și nu a fost suplimentat cu TVA. Impactul semnificativ al acestei ajustări situează deja valoarea costului net astfel ajustat sub pragul de 3% din veniturile aferente serviciilor din sfera serviciului universal în 2016, ceea ce implică faptul că valoarea costului net nu ar putea constitui o sarcină injustă și nu ar putea fi compensat. Faptul că, în conformitate cu situațiile financiare separate, costul prestării acestor servicii este aproape de nivelul tarifului inclus în Legea nr. 6/2017 a bugetului de stat pe anul 2017 nu poate avea drept consecință decât inițierea unei renegocieri a tarifului cu beneficiarul acestor servicii, sau includerea acestor servicii în servicii de interes economic general – mecanism utilizat în multe state europene, dar care diferă (atât ca proces, cât și ca mecanism de compensare și instituții abilitate) de compensarea costului net al furnizării serviciilor din sfera serviciului universal.

Reprezentantul ANCOM explică și o a doua ajustare de impact, respectiv cea referitoare la excluderea de către Posta Română a impactului pe care majorarea tarifului cu contravaloarea TVA l-ar avea asupra persoanelor juridice plătitoare de TVA. Acesta a adăugat că ANCOM consideră că nu se poate exclude din analiza elasticității cererii această categorie de persoane juridice întrucât ar fi împotriva evidențelor care rezultă atât din studiile realizate pentru CNPR de către Reveal, cât și din studiul realizat pentru Autoritate de ExactCC, precizând că, în ciuda existenței unor diferențe între cele două studii, nu se poate să se considere că nicio persoană juridică plătitoare de TVA nu ar renunța la servicii în condițiile în care tariful s-ar majora cu contravaloarea TVA. Reprezentantul ANCOM oferă exemplul serviciului I-post, pe care CNPR l-a prestat inclusiv în anul 2016 și la care tariful a fost mai mic decât cel pentru serviciile din sfera serviciului universal, situație în care s-a observat o migrare semnificativă a numărului de persoane juridice de la serviciul de corespondență internă neprioritară la serviciul I-post.

În ceea ce privește analiza punctelor de acces deservite de personal, reprezentantul ANCOM consideră că este necesară separarea acestora de analiza costului net și analizarea punctuală a situațiilor excepționale, precizând că, în cei 3 ani de analiză a acestora, s-au observat diferențe în ceea ce privește numărul punctelor de acces, deși obligațiile care derivă din calitatea de furnizor de serviciu universal nu variază. De asemenea, acesta adaugă că, din analiza scenariului alternativ, se poate observa că este posibilă extinderea localităților situate în zone excepționale pentru care obligația de frecvență ar putea fi restrânsă.

**Toate comentariile și observațiile** primite pe marginea proiectului de decizie, precum și răspunsurile oferite de către Autoritate pot fi consultate pe larg în documentul de sinteză a observațiilor, elaborat de ANCOM în urma procesului de consultare publică și publicat pe site-ul Autorității.

**Vicepreședintele ANCOM** solicită observații față de cele prezentate.

**Reprezentantul CNPR** argumentează că, în baza încheierii unui contract cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale, acest serviciu poate fi considerat un serviciu de interes economic general, idee susținută și în cererea de compensare transmisă Autorității și considerată ca ipoteză în scenariu alternativ. În ceea ce privește excluderea persoanelor juridice plătitoare de TVA din baza de calcul a beneficiului intangibil legat de regimul de taxare aplicabil, reprezentantul CNPR consideră că ar trebui menținută în continuare metodologia și condițiile analizate în cererea din 2013 și prevăzute în *Decizia nr.1158/2013 privind desemnarea Companiei Naționale Poșta Română S.A. ca furnizor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale*, conform perioadei de aplicare a acestui document normativ. În ceea ce privește *trimiterile Ipost*, acesta precizează că sunt prestate de către doi integratori care au ca obiectiv creșterea numărului de clienți, fără ca acest lucru să poată fi considerat o migrare a trimiterilor de corespondență către această categorie. Cu toate că politica comercială a CNPR prevede discounturi în mediul urban, piața serviciilor de corespondență este caracterizată de o concurență acerbă, furnizorul pierzând contracte de prestări servicii în favoarea altor furnizori, ca de ex. PinkPost. Prin *Decizia președintelui ANCOM nr. 541/2013 privind condițiile și procedura de desemnare a furnizorilor de serviciu universal în domeniul serviciilor poștale*, furnizorului i s-a solicitat să asigure 5 zile lucrătoare/săptămână pentru a livra la fiecare adresă, a fost respins pentru că nu îndeplinea obiectivele de calitate, după care a fost desemnat din oficiu, cerându-i-se apoi să transmită o raportare în care să se calculeze eficiența fiecărui punct de lucru. Acesta consideră că cerințele cu privire la eficiența rețelei nu sunt legale, nefiind prevăzute în cadrul deciziei de desemnare. De asemenea, referitor la menținerea punctelor de acces și contact pentru serviciul universal și faptul că acestea îndeplinesc și alte funcții, reprezentantul CNPR a sugerat că este posibil să nu se fi raportat trimiterile din sferă.

De asemenea, **reprezentantul CNPR** înaintează propunerea ca ANCOM să organizeze un compartiment sau să desemneze o persoană care să aibă atribuții de reglementare a rețelei poștale dedicate prestării serviciului universal, apreciind că obligațiile impuse rețelei furnizorului de serviciu universal nu sunt foarte bine înțelese. Acesta detaliază problemele cu care se confruntă în teritoriu, afirmând că obligația de a avea puncte de acces deservite cu personal la fiecare 1500 de locuitori este dificil de îndeplinit întrucât așezările nu sunt compacte, iar distanțele dintre ele sunt destul de mari în unele cazuri, subliniind că ar dori să existe anumite reglementări în acest sens, precum și sprijinul ANCOM.

**Reprezentantul ANCOM** intervine și precizează că, în ceea ce privește contractul încheiat cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale, nu este suficientă doar declararea lui drept serviciu de interes economic general, ci trebuie să parcurgă un proces de validare, inclusiv cu Comisia Europeană pentru a fi considerat astfel. Acesta adaugă că este necesar ca serviciile incluse în acest contract cu statul român să fie delimitate clar, neputând fi substituit sau suprapus cu serviciul universal, precizând că în sfera serviciilor de interes economic general ar putea intra, spre exemplu, distribuția de presă sau cea de pensii. În acest caz, ANCOM nu este instituția abilitată să valideze un astfel de contract.

**Reprezentantul CNPR** precizează că, în cazul distribuției taloanelor mov, furnizorul se încadrează, conform legislației în vigoare, sub pragul de 15 milioane de euro ca valoare a contractului cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale, adăugând că notificarea Comisiei Europene nu este necesară în cazul de față, existând deja o interpretare a Consiliului Concurenței pe acest subiect și fiind necesară doar perfectarea contractului și stabilite tarifele și durata acestuia.

La întrebarea **reprezentantului ANCOM** cu privire la încadrarea serviciului de distribuție de taloane mov în anul 2017, respectiv dacă acesta a fost în afara sferei serviciului universal având în vedere că trimiterile în număr mare nu mai sunt parte a serviciului universal începând cu acest an, **reprezentantul CNPR** explică că s-a mers pe alte considerente, iar în aceea perioadă nu au deținut calitatea de furnizor de serviciu universal pe acest tip de trimiteri. Reprezentantul CNPR consideră că trebuie menținută o abordare unitară pentru toată perioada de desemnare.

În ceea ce privește desemnarea CNPR ca furnizor de serviciu economic de interes general pentru distribuția taloanelor mov, un **reprezentant ANCOM** precizează că există o procedură de desemnare conform normelor europene, ce implică existența unui act normativ din partea Guvernului României prin care se desemnează o autoritate / organ al statului să fie abilitat să încheie un contract cu furnizorul, care să prevadă și obligații legate de calitatea prestării serviciului, dar și obligații specifice furnizării serviciului economic de interes general. Acesta adaugă că, în cazul prezentat, există doar contractul cu Ministerul Muncii și Justiției Sociale, nefiind îndeplinită procedura de desemnare, eventual cu notificarea Comisiei Europene asupra contractului respectiv, precum și stabilirea unor condiții care să evite supra-compensarea pentru furnizorul unui astfel de serviciu.

Un alt **reprezentant ANCOM** explică faptul că, din raportul CNPR „Transparentă și responsabilitate – probleme și soluții la Poșta Română” aferent anului 2017, aplicarea TVA pentru taloanele mov pentru pensiile achitate în conturile beneficiarilor în anul 2017 când acesta nu s-a mai încadrat în sfera serviciului universal, a condus la o pierdere estimată la 7.836.500 milioane lei, rezultată din diminuarea tarifului prevăzut în Legea bugetului asigurărilor sociale de stat cu cota TVA de 19%. Față de această realitate, ipoteza luată în calcul de către ANCOM în scenariul alternativ nu poate să fie contrazisă de evidențele faptice.

**Vicepreședintele ANCOM** dorește să afle în ce stadiu se află pregătirea dosarului pentru desemnarea ca furnizor de serviciu economic de interes general, precizând că trebuie demarat procesul de desemnare prin obținerea avizelor necesare, adăugând că ANCOM susține CNPR în această inițiativă. Reprezentantul CNPR precizează că se află în stadiul colectării de informații.

La observația **reprezentantului CNPR** cu privire la excluderea persoanelor juridice plătitoare de TVA din baza de calcul a beneficiului intangibil legat de regimul de taxare aplicabil, **reprezentantul ANCOM** precizează că în primul an în care CNPR a transmis ANCOM o cerere de compensare a costului net respectiv anul 2013, Poșta Română nu a avut un studiu privind comportamentul consumatorilor care să stea la baza scenariului alternativ propus, singurul studiu disponibil fiind cel realizat de Autoritate, dar care nu a putut fi utilizat în evaluarea impactului modificării tarifelor cu valoarea TVA pentru persoanele juridice plătitoare de TVA din cauza lipsei de reprezentativitate a eșantionului respondenților. Acesta adaugă că, în prezent, sunt disponibile 4 astfel de studii (două elaborate de ANCOM și două de CNPR) din care reiese că există un impact al aplicării TVA asupra comportamentului persoanelor juridice plătitoare de TVA, explicând că Autoritatea încearcă punctual să găsească abordările cele mai potrivite pentru fiecare an de analiză a cererilor de compensare a costului net în parte, în funcție de instrumentele avute la dispoziție.

În ceea ce privește migrarea corespondenței către serviciul Ipost, **reprezentantul ANCOM** precizează că volumul de corespondență înregistrat înainte de apariția acestui serviciu este considerabil mai mare decât cel înregistrat după, adăugând că tariful practicat în cadrul acestui serviciu era mai mic, iar persoanele juridice au beneficiat astfel de un tarif redus.

Legat de obligația de a asigura un punct de acces deservit de personal la 1500 de locuitori, **reprezentantul ANCOM** explică faptul că această obligație nu a fost luată în calcul de către CNPR în analiza desființării unor astfel de puncte de acces considerate nerentabile, precizând că furnizorul de serviciu universal trebuia să respecte această obligație. De asemenea, acesta adaugă că un punct de acces desființat de către CNPR nu poate fi considerat eligibil pentru acordarea compensării costului net, fiind de acord că situația trebuie analizată punctual.

**Reprezentantul CNPR** precizează că se confruntă cu lipsa forței de muncă în special în mediul rural și în partea de vest a țării, explicând că sunt întâmpinate probleme în respectarea obligațiilor privind organizarea rețelei. La întrebarea unui **reprezentant ANCOM** legată de luarea în considerare a externalizării prin franciză a activității în zonele în care sunt întâmpinate probleme cu personalul, **reprezentantul CNPR** explică faptul că s-a încercat implementarea acestei soluții, fără succes însă din cauza măsurilor de securitate impuse, a timpilor de livrare și a obligației de a semna

confirmările de primire. De asemenea, reprezentantul CNPR subliniază că și în cazul obținerii excepțiilor, acestea sunt pe localități, nu pe puncte de acces, iar livrarea este redusă doar pentru acestea, în timp ce pentru localitățile rămase trebuie asigurată furnizarea serviciilor 5 zile pe săptămână.

**Vicepreședintele ANCOM** consideră că problema legată de resursa umană disponibilă este o problemă întâlnită la nivel național, dar că poate fi redresată prin intermediul legislației muncii, prin instrumente de stimulare a angajării, exprimându-și disponibilitatea ca reprezentanții ANCOM să viziteze o parte a punctelor de lucru pentru a observa efectiv cum se desfășoară activitatea și pentru ca Autoritatea să poată veni în sprijinul CNPR cu reglementări adaptate realităților cu care acesta se confruntă.

Un alt **reprezentant ANCOM** intervine adăugând că legislația este perfectibilă și că CNPR ar putea beneficia de anumite excepții legale, având în vedere problemele întâmpinate, incluzându-se aici o eventuală adaptare a programului în cadrul punctelor de lucru deservite de personal care se află în zonele cu probleme.

În lipsa altor observații, **vicepreședintele ANCOM** declară adoptat *Proiectul de decizie a președintelui Autorității Naționale pentru Administrare și Reglementare în Comunicații privind cererea de compensare a costului net aferent furnizării serviciilor poștale din sfera serviciului universal în anul 2016.*

La rubrica *Diverse*, **vicepreședintele ANCOM** a dorit să-i informeze pe reprezentanții industriei prezenți că, având în vedere că la 31 decembrie 2018 expiră calitatea de furnizor de serviciu universal al CNPR, este necesară finalizarea de către Ministerul Comunicațiilor și Societății Informaționale a strategiei privind serviciu universal poștal, pentru a vedea care sunt direcțiile de acțiune pe viitor, respectiv dacă va mai fi cazul desemnării unuia sau mai multor furnizori, precizând că strategia în baza căreia s-a făcut actuala desemnare este emisă în anul 2003. Acesta precizează că noua strategie ar trebui asumată prin hotărâre de Guvern în următoarea perioadă.

**Vicepreședintele ANCOM** le mulțumește participanților pentru prezență și declară ședința închisă.